

Ветеринарске факултет обележио 85. годишњицу

Ова високошколска установа изнедрила је пет академика САНУ и два ректора Универзитета у Београду

Свечаном академијом у Ректорату Универзитета у Београду јуче је обележено осам и по деценија од оснивања Факултета ветеринарске медицине (ФВМ) Универзитета у Београду, најстарије и најпрестижније образовне установе из области наука о ветерини у Србији. Свечаност је отворио уметнички ансамбл „Станислав Бинички” извођењем химне Србије и академске нумере „Гаудеамус игитур”. Увеличале су је бројне угледне званице из света науке, културе, јавног и политичког живота. Поред 21 повеље коју су представници факултета доделили заслужним институцијама и професорима, на свечаности су подељени и златни индекси генерацији студената која је Ветеринарски факултет уписала пре пола века. Као „домаћин” институције у којој је приређена академија

ка које су преданим радом, ентузијазмом и професионализмом заслужиле престижну Светосавску награду, која им је додељена ове године, као једином факултету у Србији.

– Многи наши студенти су наставили последипломско усавршавање ван граница земље, па су присутни на свим континентима, од Европе до Аустралије, као учесници или руководиоци истраживачких тимова. Можда један од најцитиранијих српских истраживача тренутно је генетичар Миодраг Стојковић, који је пре одласка у Немачку завршио наш факултет. Још једно познато име, али из света спорта, славни Бора Станковић, дугогодишњи генерални секретар ФИБА, такође је дипломирао на тадашњем Ветеринарском факултету – истакао је декан.

Поносно је додао да, за разлику од ранијих година, све већи број девојака

теоретске, али и практичне наставе, па смо оспособили две наставне базе за теренски рад и боравак студената у Горњем Криводолу и Ветеринарској станици „Младеновац”. Такође, крупним корацима идемо ка међународном признавању диплома кроз процес европске акредитације факултета – појаснио је за „Политику” Мириловић.

Доцент др Милан Малетић, продекан за клинички рад ФВМ-а, додао је да се, сем на факултетским клиникама и лабораторијама, настава организује и на фармама, ергелама, ветеринарским институтима, клиникама, станицама, амбулантама и приватним предузећима за производњу хране. Институт за хигијену и технологију меса, Институт за сточарство у Земуну, Београдски зоолошки врт, Ергела „Љубичево”, Специјални ре-

ГЛАС ПАЦИЈЕНАТА

Оболеле од ретких тумора здравствени систем не види

Горјана Ајзинберг,
Удружење пацијената
са ретким туморима

Неуроендокрини тумор, ретка врста канцера, није био прво малигно обољење с којим сам се суочила. Како је у мојој породици било оболелих од рака, превентивно сам, веома млада, почела да одлазим на мамографска и ултразвучна снимања дојке. Захваљујући управо тим редовним радиолошким контролама и прегледима код онколога рак је први пут откриван у почетној фази. Докторка, изврстан радиолог, успела је да на једном снимку уочи веома малу туморску промену на ткиву. Оперативним путем тумор је уклоњен, а даље лечење није било потребно.

Наставила сам с редовним контролама и после четири године дијагностикован ми је нови тумор. Оперисана сам, а лечење је настављено медијалном терапијом.

После друге операције у контроле су уведени и ултразвучни прегледи абдомена. Током једног ултразвучног снимања абдомена докторка је упитала: „Да ли знате да имате фокалне депозите на јетри?” У трену сам схватила – то су метастазе на јетри, значи опет рак, и то проширен... Хирург који ми је оперисао дојку тврдио је да се ради о сасвим новом тумору и да што пре треба установити где се он налази. Предложио је да се ураде гастроскопија, колоноскопија и магнетна резонанца абдомена. Нови тумор нађен је на дебелом цреву. Убрзо је уследила операција, а патохистолошки налаз је показао да се ради о неуроендокрином тумору. На даље лечење сам упућена на Одељење за туморе ендокриног система и наследне канцерске синдроме у Клиници за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма Клиничког центра Србије. Очекивала сам да ћу, као и после претходних операција, одмах добити лек. Није било тако. Прву терапију примила сам тек после три месеца јер у Центру за нуклеарну медицину КЦС нису имали обележивач (радиофармак) за октреоскен, специфичну дијагностичку методу којом је требало утврдити распрострањеност и величину тумора и на основу тог налаза планирати лечење. У дому здравља, где је требало једном месечно да примам терапију, лекар о неуроендокриним туморима није знао готово ништа, набавна служба није успела да на време обезбеди лек, а сестре нису умеле да дају инјекције сандостатина...

Те 2008. године схватила сам колико је тешко лечити се од ретког тумора у Србији. За здравствени систем били смо невидљиви. Надлежни у Министарству здравља и Републичком фонду за здравствено осигурање пуну пажњу усмеравали су на масовнија обољења. Ни за медије нисмо били занимљива тема, тако да смо за ширу јавност били потпуно непознати, а за већину лекара непрепознатљиви.

Да би скренули пажњу стручне и опште јавности на проблеме с којима се пацијенти са НЕТ годинама суочавају, да би променили став здравствених власти према једној, с њихове стране маргинализованеј групи пацијената, неколико оболелих од ретких тумора одлучило је 2012. године да оснује

Удружење пацијената са ретким туморима (УПРТ). Основни циљ Удружења у том моменту био је омогућити пацијентима са НЕТ правовремену дијагностику и адекватно лечење загарантовано свим грађанима Србије.

На Међународни дан свести о НЕТ, 10. новембра исте године, одржана је прва годишња скупштина удружења. Пред члановима УПРТ било је много посла. Без обзира на то што су о здрављу оболелих са НЕТ бринули сјајни доктори, врхунски стручњаци у свом послу, веома посвећени пацијентима, могућности за правовремено и одговарајуће лечење биле су ограничене. Недостајали су реагенси за лабораторијске анализе, радиофармаци за снимања у Центру за нуклеарну медицину, нови лекови... Промене набоље долазиле су споро. Уз подршку и стручну помоћ лекара, фармацеута и правника и велико залагање УПРТ, уз разумевање надлежних у Министарству здравља и Фонду за здравствено осигурање (РФЗО) за специфичне потребе пацијената с ретким туморима, данас је стање знатно боље.

Фото лична архива

Горјана
Ајзинберг

Пацијенти и уз болест могу бити радно способни, с дугом перспективом преживљавања

Дијагностика и терапија у центрима за нуклеарну медицину добијају се без већих застоја и чекања, лабораторијске анализе стижу на време, лекови који нису на Листи лекова који се издају на терет обавезног здравственог осигурања, пацијентима с ретким туморима од 2016. године финансирани су из посебног буџета Републике Србије за лечење ретких болести. И даље је недовољан број савремених лекова, а у Центру за нуклеарну медицину Универзитетског КЦС недостаје галијумски ПЕТ скенер тако да пацијенти ово снимање, које представља златни стандард за дијагностику НЕТ, обављају ван Србије, о свом трошку, јер РФЗО ове издатке пацијентима не рефундира.

Ове године Међународни дан неуроендокриних тумора УПРТ је, поштујући све мере заштите од инфекције вирусом корона, обележило изложбом на Савској променади на Калемегдану. На паноима великог формата постављени су портрети десет чланова УПРТ и снимци из њихове свакодневнице.

Приредила Данијела Давидов Кесар

Многи студенти ветерине су наставили последипломско усавршавање ван граница земље, живе и раде на свим континентима, од Европе до Аустралије

Прва предавања била у Јатаган-мали

Ветеринарски факултет, под тим именом, основан је решењем Министарства за образовање 1936. године, а први професори били су махом с Медицинског и Пољопривредног факултета. Први декан био је проф. др Живојин Ђорђевић, који је стигао са Зоолошког института. Те 1936. године уписано је 149 студената, а прва предавања одржана су у привременим објектима у Јатаган-мали, па потом на Медицинском факултету. Пред почетак Другог светског рата започета је изградња садашње зграде факултета, а завршена је 1948. године.

окупљенима се прво обратио проф. др Владан Ђокић, ректор УБ. Затим су их поздравили и проф. др Милорад Мириловић, декан ФВМ, др Зоран Рашић, председник Академије ветеринарске медицине Српског ветеринарског друштва, и Бранко Ружић, министар просвете, науке и технолошког развоја.

Декан Мириловић је истакао да је ФВМ изнедрио пет академика Српске академије наука и уметности и два ректора УБ, а да су најпоноснији на генерације студената које су завршили њихов факултет, од којих су многи постали магистри и доктори наука. Поносан је и на генерације наставни-

уписује ветерину, па је тренутни однос студентских снага на ФВМ-у два према један, у корист нежнијег пола. Тенденције у ветеринарској медицини, не само код нас него широм света, сада су такве да све већи број студената себе види у такозваној малој пракси, односно у раду с кућним љубимцима и све више с egzотичним животињама.

– Не занемарујемо ни рад с фармским животињама, превентивну ветеринарску медицину и један врло битан део ветеринарске науке, хигијену и технологију намирница анималних производа. Континуирано улажемо у опрему, едукацију наставника и сарадника, у осавремењавање

зерват природе „Засавица”, Ловиште „Рит”, „Србијашуме” само су неке од њих. Сваке године у летњем периоду у факултетској наставној бази за планинско сточарство у Парку природе „Стара планина” организују летњу школу за две смене домаћих и страних студената из Аустрије, Македоније, Хрватске, БиХ, Мађарске, Бугарске, у трајању од по две недеље.

– Факултет тежи да буде интернационално препознат и једна од водећих ветеринарских институција не само у Србији већ и у целој југоисточној Европи. Члан је ЕАЕВЕ (European Association of Establishments for Veterinary Education) од 2002. године, а студијске програме вредновали су експерти из Европске асоцијације за обезбеђење квалитета у високом образовању (ENQA) 2014. године. Спроведена је и нова национална акредитација сва три студијска програма 2021. а добили смо и међународну акредитацију немачке акредитационе куће АСИН, што је преткорак европске акредитације факултета – истакао је продекан Малетић.

Драгана Јокић Стаменковић

Представљена књига о конструкторима оружја

Књига „Конструктори и пешадијско оружје Србије 1804–2019” у издању „Одбране”, аутора Бранка Богдановића, представљена је у Дому Војске Србије у Београду. Ово дело посвећено је онима који су стварали српско оружје, стручњацима чија су имена неоправдано остала у сенци иако се за пушке и друго наоружање које су развили зна широм света. Како је приметио Ненад Милорадовић, помоћник министра одбране за материјалне ресурсе, у књизи се, кроз историју, виде напори државе да у трци с временом дође до

савременог наоружања, а слична ситуација је и данас. Милић Милићевић, виши научни сарадник Историјског института, рекао је да је ова књига доказ значаја војног образовања, као и да осим наративног дела, обилује високим нивоом техничког садржаја. Аутор Богдановић рекао је да је имао част да упозна многе конструкторе, али да је за комплетирање књиге био неопходан и рад у архивама. Он је истакао да је војна индустрија увек била, а и данас је, носиоца општег развоја Србије.

М. Г.